

5 Malminkartanon kirjaston tarveselvitys

HEL 2024-011062 T 10 06 00

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää hyväksyä Malminkartanon kirjaston korvaavan uudisrakennuksen tarveselvityksen ja sijoittumisen osoitteeseen Puustellintie 6, 00410 Helsinki (liite 1).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että hankkeen suunnittelussa ja toteuttamisessa pitää huomioida asukkaiden ja henkilöstön näkemykset tilojen kehittämisessä.

Esittelijän perustelut

Nykyinen Malminkartanon kirjasto sijaitsee peruskorjauksessa olevassa Puustellin monitoimitalossa, Malminkartanon ala-asteen yhteydessä. Kirjaston nykyiset, tilat eivät ole riittävät, eivätkä näy riittävästi kaupunkitilassa.

Kirjaston Suunta 2033 strategiassa on määritelty kolme painopistettä ja niille visionääriset tavoitetilat.

Luomme lukemisen kulttuuria kaikenikäisille – Lukeminen huvittaa ja hyödyttää jokaista.

Puolustamme demokratiaa, sananvapautta ja kestävästä yhteiskuntaa – Jokainen kaupunkilainen on yhteiskunnan vaikutusvaltainen jäsen.

Kehitymme muuttuvan kaupungin mukana – Kaupunkimme näköinen, sen mukana kehittyvä ja sitä kehittävä kirjasto.

Uusi Malminkartanon kirjasto tulee olemaan oiva avaintulos painopisteiden välitavoitteiden ja tavoitetilan saavuttamiseksi.

Malminkartano on määritelty yhdeksi neljästä Helsingin kaupunki-uudistusalueeksi. Puustellin monitoimitaloon suunnitellaan kaupungin palvelut yhteen kokoava, koulutuksen, kulttuurin ja urheilun keskittymä, jossa eri toimialojen palvelut hyötyvät toistensa läheisyydestä. Malminkartanon kirjastolle rakennetaan uudet suuremmat tilat kampuksen yhteyteen, paremmin saavutettavaan ja näkyvämpään paikkaan.

Lasten ja nuorten määrä tulee olemaan kirjastossa huomattava siksi, että monitoimitaloon, kirjaston välittömään läheisyyteen, sijoittuvat myös lukio, yläasteen koulu, ala-asteenkoulu ja esiopetus. Kirjaston on kuitenkin huomioitava myös muut asukasryhmät, ja sen on palveltava

erilaisten asukkaiden ja asiakasryhmien moninaisia ja muuttuvia tarpeita. Uudistetun kirjaston tulee tavoittaa Malminkartanon ja lähellä sijaitsevien uusien asuinalueiden asukkaita. Lähialueet ja niiden kasvava väestö, Konala, Honkasuo ja Kuninkaantammi, jotka ovat lapsiperheiden suosiossa, ovat myös saavutettavia tästä sijainnista.

Perustelut uudelle kirjastorakennukselle

Helsingin kaupunginkirjaston palveluverkko muodostuu 38 kirjastosta. Hakeutuvat kirjastopalvelut, johon kuuluvat mm. kaksi lasten kirjastoautoa, täydentää sitä. Verkko on muotoutunut 160 vuoden ajan ja siinä peilautuu niin kasvavan kaupungin eri vaiheet kuin myös kirjaston rooli yhteiskunnassa.

Kirjastopalvelujen suunnittelun ja tuottamisen lähtökohtina on asiakaslähtöisyys ja toiminnan tehokkuus. Palvelujen sisältö ja saavutettavuus on suunniteltava siten, että kaupungin edellyttämä tuottavuus kasvaa. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla kirjastokäynnit ovat yksi sitova tuottavuuden mittari. Palveluilla tulee olla käyttöä ja käyttäjiä, jotka tuottavat käyntejä. Tämä edellyttää asiakastarpeet huomioivaa palvelumuotoilua sekä helposti löydettävää ja saavutettavaa sijaintia suurten asiakasvirtojen näkökulmasta.

Kirjaston tavoitteena on saavuttaa myös uusia helsinkiläisiä, jolle kirjasto koulun sisällä ei ole luonteva kohtaamisen, opiskelun ja työskentelyn paikka. Rakennuksen sijoittuminen omana kokonaisuutena Puustellin aukion yhteydessä, on ratkaisultaan ja sijainniltaan asukkaille selkeästi parempi vaihtoehto kuin nykyinen.

Uusien tilojen vaikutus tila- ja toimintakustannuksiin

Kaupunkiympäristön toimialan arvioima hankkeen kokonaisvuokra kulttuurin ja vapaa-ajan kirjastopalveluille on noin 37 €/m² euroa/m²/kk, eli noin 434 086 euroa/vuosi. Malminkartanon kirjaston nykyinen vuokra on 7 659,93 euroa /kk eli 91 919,16 euroa/vuosi. Vuokra tulee nousemaan noin 342 167 euroa/ vuosi.

Malminkartanon kirjastoon rekrytoidaan yksi uusi työntekijä. Toimintakustannukset, eli yhden henkilön lisäys, on tulevan hankkeen osalta noin 50 000/vuosi.

Toiminnan käynnistämiskustannuksiin kuuluvat mm. ensikertainen kalustaminen, tarvikkeet, varusteet ja laitteet. Tässä hankkeessa käynnistämiskustannuksiin varataan n. 600 000 euroa. ICT- hankintoihin varataan n. 90 000.

Osallisuus, yhteisvalmistelu ja tilaohjelma

Suunnittelun lähtökohtana on asiakaslähtöisyys. Malminkartanon alueella on vahva identiteetti, joka on muodostunut ajan saatossa ja pitkään alueella asuneiden mielissä. Täydennysrakentamisen myötä Malminkartanoon muuttaa tulevaisuudessa paljon uusia asukkaita. Malminkartano on kaupunki uudistusalue, mikä luo uuden kirjaston kehittämislle roolia ja painetta.

Malminkartanon uuden kirjastohankkeen eri vaiheissa varattiin aikaa yhteistyöskentelyyn asukkaiden kanssa. Palvelumuotoilutyö (liite 3.) koski Malminkartanon kirjaston uudisrakennuksen asiakaskokemuksen ja palveluympäristön kehittämistä, palvelukonseptia ja tilakuvausta ohjaamaan kirjastohankkeen suunnittelua sen eri osa-alueilla.

Verkkokysely toteutettiin 2024 touko-kesäkuussa, johon kuului; kaupunkilaiskohtaamiset, postikorttikampanja ja pari-sekä ryhmähaastattelut.

Koulu yhteistyö toteutettiin elo-syyskuussa 2024 johon otettiin mukaan 4.-luokkalaiset alueen kouluissa.

Tilaohjelma huomioi monet palvelumuotoilutyössä nousseet toiveet (liite 2.) Vastauksissa korostui toive asukaslähtöisestä yhteisöllisestä toiminnasta joka näkyy tiloissa.

Asukastapaamisissa osallistajat visioivat kaiken ikäisille ja eri kansalaisuuksille avointa tilaa, jossa ihmiset voisivat viihtyä yhdessä tekemisen äärellä. Tilaa tarvitaan kokoontumiselle, opiskelulle, työskentelylle, luovalle tekemiselle, harrastamiselle ja kohtaamiselle. Kirjasto tulisi innostaa lapsia ja nuoria lukemiseen virkistävällä ja uudella tavalla.

Tarveselvitys on laadittu yhteistyössä kaupunki ympäristö toimialan kanssa. Tämän lisäksi seuraavissa hankkeen vaiheissa huolehditaan, että henkilöstön ja asukkaiden näkemykset huomioidaan.

Lapsivaikutusten arviointi

Päätöksen arvioidaan koskevan Malminkartanon, Honkasuo, Konalan, Kuninkaantammen lapsia, joita oli vuonna 2023 yhteensä noin 4 200 ja 2030-luvulla väestöennusteen mukaan noin 4 650. Tämänhetkistä lapsista ja nuorista 31,5% on äidinkieleltään muun kielisiä. Alueella asuu noin 2 200 perhettä, joista 14,2% on yli kolmilapsisia.

Uudella kirjastohankkeella on laaja vaikutus alueen ja lähialueiden kuntalaisiin, lapsiin, nuoriin ja lapsiperheisiin. Koulussa toteutetussa vuorovaikutuksessa tavoiteltiin n. 60 neljäsluokkalaista joiden 343 kehitysideaa otettiin mukaan suunnitteluun. Osallistavan äänestyksen ja pika haastattelun avulla tavoiteltiin myös 16 nuorta Apollon koulusta. Vuo-

08.10.2024

Asia/5

rovaikutustyön tuloksena tavoiteltiin n. 90 lapsiperhettä, jotka toivat esille haastatteluissa harrastamiseen liittyviä toiveita. Kirjaston rooli monilukutaidon vahvistajana ja tukijana pidettiin sekä lasten, nuorten että lapsiperheiden mielestä merkittävänä.

Vuoden 2023 toteutetun kouluterveyskyselyn mukaan kokemus harrastusmahdollisuuksista on osin heikentynyt koko kaupungissa. Aiempaa harvempi tietää asuinalueensa harrastusmahdollisuuksista, kun taas aiempaa useampi kokee kiinnostavat harrastukset liian kalliina. Uusi kirjasto tukee lasten lukutaitojen ja harrastamisen mahdollisuuksia ja auttaa omalta osaltaan perheiden arjen ja työelämän yhteensovittamista. Kirjastotoiminnalla ehkäistään lasten syrjäytymistä.

Esittelijä

kirjastopalvelujen johtaja
Katri Vääntinen

Lisätiedot

Mia Kuokkanen, johtava arkkitehti, puhelin: 09 310 35824
mia.kuokkanen(a)hel.fi
Saara Ihamäki, aluekirjastopalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 85503
saara.ihamaki(a)hel.fi
Sanna Sivonen, Kirjastonjohtaja, puhelin: 09 310 85642
sanna.sivonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Malminkartanon kirjaston tarveselvitys
- 2 Malminkartanon kirjaston tilaohjelma

Oheismateriaali

- 1 Malminkartanon kirjasto asukas- ja käyttäjäymmärryksen yhteenveto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala